

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1902. április 27.

Vasárnap.

XXI. évfolyam. 34. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyílttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyíltterek díja előre fizetendő.

Polgári leányiskolánk érdekében.

— Melegen ajánlván Kézdivásárhely város képviselőtestületének tagjai figyelmébe. —

Immár három esztendeje, hogy székel kis városunk magasabb foku leánynevelése érdekében a jótékony nőegyesület által szivós kitartással létesített, nagy küzdelemmel fentartott polgári leányiskolánk nyilvánosan működik, dus sikerrel terjesztve a serdülő leánynemzedék között a mivelődés áldásait.

Ez a három esztendei mult napnál fényesebben bebizonyította, hogy a polgári leányiskolára városunknak és vidékének mily nélkülözhetetlen, ugyszolva égető szüksége volt s mennyire hézagot pótol a székel nőnevelés tekintetében és mekkora erkölcsi s különösen anyagi hasznára volt városunklakosságának. Nem tekintve a helybeli szülők által megítakartott jelentékeny összeget, melyet ha más helyen tanulnak leányaik, okvetetlenül ki kellett volna adniok, nem kicsinylendő sem maga az a nagy összeg, melyet a vidéki szülők leányuk után e városban ellátás stb. ezinnen az itteni lakosságnak fizetnek s melyből az ipar s kereskedelemben is számottevő forgalmat idézett elő. Ezek az erkölcsi és anyagi előnyök természetesen mind fokozatosan növekednek, a polgári leányiskola fokozatos fejlődésével arányban. A szeptemberben megnyíló új iskolai évvel a fejlesztéstetőpontjához jut az iskola a negyedikosztály beállításával. Ez a fejlesztés természetesen a kiadásokat is tetemesen megnövelni. Ezért tehát a támogatásnak, anyagi segélynek is növekednie kell.

Városunkban lévén ez iskola, önként következik, hogy városunknak is meg kell hoznia az áldozatot az eddiginél nagyobb mértékben. Az iskolafentartó nőegyesület csak arra kéri a várost, hogy a jelenleg élvezett 400 koronát emelje föl a város képviselő 1000 koronára.

Ismerjük a város nehéz anyagi helyzetét, de ennek dacára is csekélynek tartjuk a kérést az intézmény közjóvóltá-hoz és áldásaihoz képest akkor, midőn az államtól 4500 koronát, a vármegyétől 1000 koronát kér és remél az iskola segélyül. Épen ezért erősen hisszük, hogy a képviselőtestület érdemes tagjai tekintetbe veszik az iskola áldásait, nőnevelésünkre nézve nélkülözhetetlen szükségességét s egyhangulag meg fogják adni a 600 korona segély emelést. Annál inkább reméljük ezt, mert az országban aligha van több polgári iskola, melynek fentartásához csak ily csekély összeggel járulna

hozzá a polgári község s mert ez iskola nemcsak a tanítató szülőknek, de városunk egész polgárságának is olyan előnyöket biztosított, melyek épen nem kicsinyleendő a közérdek, közjog szempontjából sem.

Es ugyaneszt várjuk és kérjük, a vármegyétől is, hiszen a kézdi- és orbai járások 70 ezernyi lakosságára nézve is nagy jótétemény a polg. leányiskola, tehát méltó, hogy a vármegye közönsége is hozzájáruljon a fejlesztéshez segélye tevelésével.

Alább egész terjedelmében közöljük a városhoz intézett kérést; vegyék azt a fáradságot városunk t. képviselői, hogy olvassák el egészen s ha annak utána szülőkre teszik kezüket: lehetetlen, hogy megtagadják annak teljesítését mindazok, kik városunk mivelődésének, nőnevelésének ügyét lelkükön hordozzák.

Ime a szépen megalkot, való igazságokra épített kérés szövege:

Tekintetes városi Képviselő Testület!

A kézdivásárhelyi Jótékony Nőegyesület, mint a kézdivásárhelyi polgári leányiskola fentartója, azon alázatos kéréssel járul a Tekintetes városi képviselőtestülethez, legyen kegyes a tisztelettel esatolt költségvetés alapján az 1902—903. tanévre, az iskola teljes kifejlesztéséhez, az eddigi 400 korona segélyt 600 koronával felemelni s az így megszavazott 1000 korona évi segélyt a város költségvetésébe beillesztetni s ez összeget iskolánk segélyezésére folyóvá enni.

Alázatos és méltányos kérésünket a következő nagyfontosságú okok támogatják:

A jövő 1902—903. tanévben az iskola a rendes fejlődés folytán teljessé, az az, negy. osztályúvá válik, megnyitvatván e tanévben az I., II. és III.-ik osztályokon kívül, a IV.-ik osztály is.

Ez osztály beállításával alkalmaznunk kell egy matematika és természettudományi szakcsoportra képesített tanítónőt, gondoskodnunk kell ezen osztály elhelyezéséről, tisztogatásáról, butorokkal való berendezéséről a szaporodó óratöbbletek ellátásáról, végül a szükséges és drága taneszközök és egyéb fel-szerelési kiadások fedezéséről.

Mint a tisztelettel esatolt költségvetésből is kitűnik, e célra csupán a legszükségesebb kiadásokat s azokat is olyan minimális összeggel vettük fel, a melyek nélkül a most már teljessé váló iskolának, jelen viszonyai és terhei mellett is, megélnie másképpen lehetetlenség.

Kézdivásárhely város képviselő-testülete 1889. július hó 13-án tartott rendkívüli közgyűlésében, tehát már 13 évvel ezelőtt egyhangulag kimondotta, hogy a Kézdivásárhelyt felállítandó polgári leányiskola eszméjét melegen üdvözlő, azt magáévá teszi s e célra 200 forint évi segélyt s a természetben való fűtést és takarítást szavazta meg. A feletőbb szükséges tanintézet érdekében pedig, a nagyméltóságú vallás- és közokt. m. kir. miniszteriumhoz intézendő indokolt felterjesztés megtételével a tanácsot bizta meg.

E határozat felújítására és igazolására tisztelettel mellékeljük az 58—1889. képv. t. sz. alatt hivatalosan kiadott jegyzőkönyvi kivonat másolatát.

Ime! Tekintetes Képviselő Testület! e Jelkes határozat történt ezelőtt 13 évvel, akkor, a midőn a létesítendő polgári leányiskola eszméje csak a szivekben és a gondolatban élt.

Ma az iskolának három éves multjára pillant-hatunk vissza s ez idő tökéletesen elegendő volt arra, hogy a mult törekvéseit fényesen igazolja s bebizonyítsa az iskola létjogosultságát és szükségességét is.

Iskolánk ma az engedélyen kívül a nyilvános iskolák minden jogával fel van ruházva s az állam azt a legutóbbi évben már 2400 korona segélyben részesítette. Háromszékvármegye közönsége ez iskoláért való törekvést olyan ezélnak nyilvánította, a mely elől kitérni nem lehet s a melynek áldásos mivelődése a kézdi és orbai járásokra is kiterjedvén a vármegyei segélyezést megérdemli s a legutóbbi évben már 800 koronát szavazott meg az iskola segélyezésére. Az iskola nagylelkű barátai, fentartói és vezetői küzdelmes munkásságuk által néhány év alatt majdnem 20000 korona értékű vagyont hoztak össze városunk e kulturális ügyének oltárán. Az iskola a nagy tandíj dacára is a legnépesebb efajta iskolák közé tartozik s a három év alatt itt tanult 85 vidéki tanuló, a szülők igényeitől eltekintve, legkevesebb 20—25000 korona forgalmat csinált városunkban. De mily nagy itthon maradt tökéti képviselő városunk polgárainál az, hogy a három év alatt 160 gyermek végezhetett itthon a család közvetlen felügyelete alatt iskoláit.

Hiszen e 160 gyermek idegenben való ellátása, egyenként csak 200 koronájával számítva, legkevesebb 32000 korona megtakarítást jelent e város polgárainak.

De ha tovább megyünk, a polgári leányiskola valamennyi alsóbb és felső foku tanintézetünk érdekeit is támogatja, mert szivesebben keresi fel a vidéki szülő az olyan városokat, a hol fia és leány gyermekeit egy helyen taníttathatja.

A három év alatt 3 terjedelmes memorandum-ban fejtette ki eddig az iskola a közoktatási kormány előtt az államosítás szükségességét s 5 ízben folyamodott a viszonyok teljes feltárásával ugyanoda államsegélyekért. Mult év novemberében pedig egy tekintélyes küldöttség adta elő helyzetünket magának a közoktatásügyi Miniszternek és referenseinek.

A lefolyt idő alatt 5 ízben nyújtottunk be kéréseket a vármegyéhez is, a tanalapból való segélyekért.

Ilyen előzmények után jutottunk el oda, hogy az iskola ez év őszén teljesen szervezve lesz s megnyitvatik a betetőző IV.-ik osztály is.

Ily nehéz és óriási küzdelemmel megjárta utról e pillanatban visszatérni, azt hisszük, senkinek sem juthat eszébe.

Nem pillanatnyi felbuzdulás, de e város polgárságának 15 éves fáradozása, törekvése és áldozatai nyertek életet a ma már három éves intézményben.

A megszerzett jogok kivívásáért folytatott munkásság és azok élvezete, megismertették velünk azoknak becsértékét s azok a fillérek, a melyek e város derék polgáraitól a szent cél érdekében adtak össze, valamennyiünk szívét és érzését is összpontosították már, az ügyért való további küzdelemre.

E nemes közérzés és törekvés elősegítése és főkarolása de legfőképpen a város jövője iránt egyik legmeszezebbre kiható ténye lesz a Tek. Képviselő testületnek azon határozata, ha a város a tel-

jesen kifejlesztett iskolának immár évi 10.000 koronára felnőtt fenntartási költségeihez, ennek tízdrészevel, 1000 koronával hozzájárul.

Az állam és vármegye által iskolánk évi számadására van kötelezve, ezért által pedig a legjobb akarat mellett sem tudhatjuk bebizonyítani, hogy a városnak ez intézményre csakugyan szüksége van, ha az idáig nyújtott 400 korona évi segély, a fenntartási terhek arányában, legalább a kérvényezett összegig fel nem emeltetik.

Alig van váro unknak ma fontosabb és sürgősebb érdeke, mint a fejlődő intézménynek minden erővel való megtartása és célhoz segítése.

Legmértányosabb és legszerűsebb kérésünk kedvező elintézésében bízva, maradtunk a Tek. városi képviselő testületnek, a kézdívasárhelyi Jótékony Nőegylet, mint iskola fenntartó és az iskola felügyelőbizottságának nevében.

Kézdívasárhelyen, 1902. évi április hó 25-én.

Kiváló tisztelettel:

Székely Jánosné,
nőegyleti m. elnök.

Dr. Vargha Béla,
nőegyleti titkár.

Baló László,
felügy. biz. elnök.

Balázs Márton,
felügy. biz. jegyző, igazgató

Kilesz az új keresk. miniszter? Horánszky Nándor utódául legtöbb kilátással emlegetik Hieronymy Károly volt minisztert és Gróf Batthiány Lajos volt fiúmei kormányzót, államtitkáru Vörös László, volt keresk. államtitkárt.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház szerdai ülésén Apponyi Albert gróf elnök bejelentette André Gyula zirci képviselő halálát.

A Ház folytatta a közoktatási vitát és Lengyel Zoltán, Krasznay Ferenc, Pozsgay Miklós rövid felszólalásai és Wlassics Gyula miniszter, Neményi Ambrus magyarázata után a költségvetést részleteiben is elfogadta.

Következett az indemnity-törvénynek június végéig való meghosszabbítására vonatkozó javaslat tárgyalása.

Kossuth Ferenc elvből nem fogadta el a javaslatot.

Ernszt Sándor a néppárt részéről szólott ellene Széll Kálmán miniszterelnök felvilágosítása után a Ház a javaslatot elfogadta.

TÁRCA.

Szelim-barlang.

— Történeti legenda —

A budapest-bécsi vasuti vonal mentén, Bánhida és Szőlő-s-Remeteség állomások között, a vasuti vonaltól jobbra, van egy nagyszabású milleniumi emlék, egy óriási Turul, kiterjesztett szárnyakkal, szemeivel a robogó vonatot nézve. Lábai-val egy kiálló sziklabarlang kopasz csúcsába kapaszkodik. Ez 1896. óta Turul-barlang nevet visel, gyermekkoromban közönségesen Szelim-nyílásnak neveztük.

Történeti hely...

Bontogasd hát lapjaidat historia, hadd nézzem vissza szemünk, lelkünk a szomorú multba, a multak eseményibe!

*

A mohácsi vész után megindult a török Buda felé. Majd Budán tul Gesztes, Vitán, Tata várai elfoglalására. Nem is annyira foglalt, mint rombolt és pusztított. A történeti események oly rohamosan bontakoznak ki és torlódnak egymásra ebben a zavaros világban, hogy a teljes tökéletes igazságot felfedezni bennük igen nehéz, azért legtöbbnyire legenda-alakjában jutnak ezen események az élet piacára, az utódok számára.

Az bizonyos, hogy a magyar nemzet ezen gyászához, a törökök akkori betöréséhez, majdnem mindegyik város, vidék vagy község tud valami mesét vagy mondát fűzni, megőrizvén valamely esemény emlékét.

Ezen az ülésen mutatta be az elnök Ráth Endrének, Kézdívasárhely új képviselőjének megbízó levelét.

A képviselőház esütörtökön megkezdte az igazságügyi tárcza költségvetésének tárgyalását.

Rohonezy előadó ismertette a tárcza költségvetését. Bakonyi Samu a függetlenségi párt részéről a bírói fizetések javítását, a halálbüntetés eltörlését, az ügyvédi függetlenséget s a végrehajtás kivételét az ügyvédi funkcióból kívánta.

Neumann Ármin a javaslat mellett beszélt.

EGYESÜLETI ÉLET.

-- A „Kézdívasárhelyi Kereskedő Ifjak Társulata” közgyűléséből. --

Fejér Antal elnöki megnyitóját lelkes éljenzéssel honorálván a közgyűlés, jegyzőkönyv hitelesítőket küldött ki.

Majd meghallgatta Vargh Vilmosnak, a társulat kiváló buzgalmu titkárának az 1901-ik évről beszámoló, részletes titkári jelentését. Miután lesz alkalmunk a tartalmas, ügyes jelentést megismertetni, azzal tovább nem foglalkozunk, csak feljegyezzük hogy a közgyűlés szinte, hálás érzelmeikkel jutalmazta buzgó tisztviselőjét.

Titkári jelentésre Jánosó F. Lajos pénztárosi jelentése majd Wertán Árminnak a számadás vizsgálóbizottság nevében előterjesztett jelentése következett. A pénztári jelentésből kiemeljük, hogy az 1901-ik évi egész bevétel teszen 1423 K. 93 fill., a kiadás 1314 K. 75 fillért s így a folyó 1902-ik évre áthozott 255 K. 55 fillér. A számadás teljes rendben találtatván, Jánosó F. Lajosnak, a lelkiismeretes és hű pénztárosnak meleg köszönet nyilvánításával adatott meg a szokásos fölméltvány.

Az egyesület összes vagyona 9460 korona és 47 fillért tett az 1901. év végén.

Az 1902-ik évi költségelőirányzás került ezután napirendre. Vátoztatás nélkül elfogadta a közgyűlés 950 K. bevételi, 942 kor. kiadási előirányzással s 8 kor. fölösleggel.

A „Kereskedők Ipartársulatával” való egyesülés jelenlegi állapotáról tett ezután jelentést az elnök. A közgyűlés tudomásul vette, azon óhajjal, vajha mielőbb sikerülne a közös cél érdekében az egyesülés.

Ezek után választás következett; mely célra az ülés egy félórára felfüggesztetett. Szünet után a

szavazatszedőbizottság nevében Rákosi József elnök jelenti, hogy szavazattöbbséggel megválasztottak a választmányi rendes tagjaivá; Alberti Albert, Wertán Bani, Dávid János, Nagy S. Pál, Bartha Gyula, ifju. Dávid Antal, Kaitár István, Nagy József, Tompa Zoltán, és Nuridsán József; a választmányi póttagjaivá: Izsák Gerő, Nuridsán Kálmán; a számvizsgáló bizottságba: Nagy I. Lázár pénztáros, Wertán Ármín és legifjabb Dávid István.

Végül jegyzővé: Ugray Lajos.

Az indítványok során Tamási Imre plebános, pártolótág tett egy megható előterjesztést Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter elhalálása alkalmából. Az előterjesztést a közgyűlés meghatottan felállva hallgatta végig; s határozatilag kimondotta, hogy: a kiváló államférfiu emlékéit jegyzőkönyv leg megőrköti, családjához részvétélátiratot intéz s a gyász jeléül 8 napig a már kitűzött gyászlobogót a társulat helyiségének homlokzatán hagyja.

Az érdekes közgyűlés az elnökség lelkes éltesével ért véget.

Jelen volt.

Ipar-ügyek.

— Egy új műasztalos ipartelep. —

Kézdívasárhely, 1902. április 24.

Kézdí-Vásárhely műasztalos ipara régóta jó hírnévnek örvend. Utóbbi időben azonban nagy csapás érte ez iparágat: ifj. Czimbalmos Ferenc műasztalos korai halálával; elvesztette vezérő és vezető elemét, ki kitűnő készítményeivel széles körben ismerté tette nevét és iparát. A Czimbalmos-féle üzletet és felszereléseit április hó folyamán Tótfalusi Károly, marosvásárhelyi születésű, fiatal műasztalos vette át.

Tótfalusi, mint volt a megboldogult ifj. Czimbalmos Ferenc is, asztalos mesternek a fia; gyermekkorától fogva ez iparnak él, három évet Budapesten, két évet Bécsben, három évet Párisban, s csaknem egy évet Londonban a legjobb nevű üzletekben mint munkás, munkavezető, előrajzoló dolgozott. Állami támogatással egy iskolai évet a Párisi II. „Ecole Nationale des Arts Decoratifs”-ban töltött. Tanulmányozta (Franciaországban: Lyon, Marseille, Bordeant és (Angolországban) Edinbourg, Liverpool, Manchester, műasztalos iparát. A Párisi világkiállításon 1900-ban, a Glasgowi nemzetközi kiállításon 1901-ben, a bécsi J. W. Müller és. és kir.

Én is emlékszem két ily legendai történetre, melyeknek színhelyén töltöttem ifju-koromat, de mivel csak az egyiket őrizi nemzeti kegyelet, ezt bővebben, míg a másikat röviden érintem: Tóváros (Komárom m.) határában van egy „kis tó: „fényes forrás” a neve. Bátor legény legyen az, aki ebben a kis tavaeskában megfürödni mer; mivel ez feneketlen. Erről azt mondja a népmese, hogy a mohácsi csata után, mikor a török érkezésének híre ide is eljutott, mindenki sietett kincsét elátni, megmenteni a pusztulástól Tata papja is kivitte a templom kincseit, a rétre s ott a sekrestyészemelőtára három fa között, szépen elásta. Történt aztán, hogy mindketten a muzulmán fogóságába kerültek s a sekrestyész, hogy kiszabadulhasson, szabadságáért a kincsek árulója lett. De a mint a török a kincs helyén a földbe vágta ásóját, viz bugygyant föl s körötte kerekre lesülyedt a föld...

Ebből a legendából a történeti valóság az, hogy a hely ma is megvan, a történeti rész pedig ma is ugy szerepel az ott lakók között, mintha igaz volna.

Sokkal fontosabb egy másik legenda, melyet a czimben jeleztem s melyre vonatkozólag gyermekkorom emlékeit történeti tanulmányokkal egészítem ki. Két kérdésben oltom meg e gyászos eseménynek rajzát. Mit mond a történelem a Szelim-barlangról? S mit láttam én ott, a mi a történeti feltevést igazolni képes?

*

A rémhírre, hogy a török közeledik Bánhida felé, a környékbeli lakosok iparkodtak magukat elrejtetni.

Ebbe a barlangba állítólag hét falu népe bujt el.

A pogányt módfelett boszantotta az, hogy mindenütt gazdátlan lakóhelyeket s állatokat talált, de embereket sehol.

Történt azonban, hogy az elrejtőzött népből egy anya, hogy a szomszagtól győtrődő gyermekének egy kis ivóvizet keressen, kijött a barlangból s szerencsétlenségre az ellenség elcsipte őt s kényszerítette, hogy mondja meg, merre vannak a többiek? Az asszony állhatatos maradt. Ekkor egy katona fölkapta a gyermeket s kardot rántva kérdezé, akard-e megmondani, vagy fiad a haláló ha tagadod?

A szegény most kivallotta, de jutalmul ott mindjárt mindkettőjüket lekasabolták. Most kezdődött a pokoli tervnek kivitele. A barlang nyílását megtömték keményen, kőnnel, meggyújtották s odaveszett minden lélek.

Erre a legendára vonatkozó történeti adatok megbizhatóak, mert több szerzőnél előfordulnak. Így egyértelműleg olvashatjuk az adatokat: Istvánffy, Horváth, Bethlen Farkas, Szalay, Ursini stb. idetartozó műveiben azzal a különbséggel, hogy a hét-falu népe alatt nem kell szóról-szóra az összes lakosokat érteni, mert több mint bizonyos, hogy a jobb módúak, a mint kincseik elrejtéséről, ugy a saját maguk biztonságáról is gondoskodtak s elmenekültek oly helyekre, a hol a veszély nem érte őket annyira. Ellenben a szegényebbek martalékaúl estek Szolimán vagy népies nyelven Szelim szultán haragjának, a ki Achemet vezérét küldé a romboló munka végrehajtására, körülbelül 1543. aug. 19-én, 20-án.

udvari asztalos cézget képviselte, annak kiállításait rendezte. Bő tapasztalatokkal, szép gyakorlati és elméleti ismeretekkel csak az idén tért vissza a Székelyföldre, s lép ifj. Czimbalmos Ferencz örökébe.

Tóthfalusi Károly valódi iparos, a rend, a munka embere. Megnyerő modora és bő tapasztalatai biztos zálogul szolgálnak arra, hogy Kézdi-Vásárhely műasztalos iparát előde nyomdokán tovább és tovább fogja fejleszteni. Ezért őt midőn a nagy közönség figyelmébe ajánljuk, működésére Isten áldását kérjük. Vajha a Székelyföld kis- és műipra minél szélesebb körökben nyerhőne támpontokat ily képzett intelligens iparosokban.

Egy iparbarát.

NAPI HIREK.

— **Tél a tavaszban.** A hosszú száraz, szeles időnek egész téli idő lett a vége. Folyó hó 23-án és 24-én másfél decziméteres hó esett serdő, mező és havasok hóval vannak borítva. Hideg is lett a nyomában, de szerencsére a fagy még nem következett be s valószínűleg el is marad, mivel a nap segítségével a hó nagyrésze a városban s a mezőn elolvadt. A hegyek fejen azonban még mindig hókorona csillog. Az elolvadt hó részben pótolja az eső hiányát, melyre még mindig nagy szükség van.

— **Kinevezés.** Szentkatolnai Bardocz Árpád, marosvásárhelyi kir. törvényszéki joggyakornokot az igazságügyminiszter kinevezte a brassói kir. törvényszékhez aljegyzővé. Gratulálunk.

— **Esküvők.** Dr. Czegléd Miklós, kovásznai ifjú ügyvéd, Czegléd János rétyi ref. pap és földbirtokos fia, ápril 27-én tartja esküvőjét Kovásznán lemhényi Sigmund Emmi kisasszonnyal. Dr. Nagy Béni csikszederai ügyvéd május 3-án vezeti oltárhoz Tivai Nagy Miezit, T. Nagy Imre felsőnépiskolai igazgató kedves leányát. Áldás legyen frigyükön.

— **Egy derék ember halála.** Csikszépvízi Zakariás Izsák nagybirtokos, törvényhatósági képviselő, Csikvármegye egyik legtekintélyesebb és páratlan közbeesülésben s közszeretben állott vezérfia, egy kitűnő emberbarát, kiváló hazafi a jó családapák mintaképe, f. hó 17-én, 74 éves korában, egész váratlanul elhunyt, tengernyi bánatot hagyva hátra hön szerető családjának. A derék, jó ember hült tetemeit f. hó 20-án helyezték Csikszépvízen örök pihenőre egész Csikmegye részvéte mellett. Nagyszámu családja, köztük Dr. Szentpétery

Az említett Szelim-barlang két nyílással bir Van egy előcsarnoka, melynek kapuszerű bejárata volt ama hely, melyet a törökök kénnel megtöltöttek. Ebből aztán vezet egy szűk nyílás — hol csak egy ember fér be fekvő helyzetben — egy tágas barlangba, a melyben már állati és emberi koponyák, csontok, ruha foszlányok láthatók. Sötét és nyirkos.

Tanuló koromban egyik kedves emlékü tanárunk Vékony József, jelenleg kecskeméti főgymnasiumi tanár, kivitt bennünket egy tavaszi kirándulás alkalmával a Szelim-barlanghoz. Gróf Eszterházy Miklós birtoka volt akkor ez a hely.

Közelében erdészlak állott. Eonak szeretetre méltó urnője délben hatalmas paprikással, délután pedig üdítő aludtettel örvendeztette meg tudományra és egyéb lakmározásra éhes lelkünket.

Vigan indult a mintegy 80, 100 főből álló csapat kora reggel a Piaristák gymnasiumából. Hangzott az élénk fiatalok ütemes éneke: „Szittya vitézek” meg „Gaudeamus igitur”.

Itt-ott aztán kitértünk a sorból, ha észrevettünk valamely szép pillangót, ritka rovar vagy feltűnő növényt. Hogy is hagyhatná ezeket ott a figyelmes deák szem? Ugy néztünk ki, mint egy utazó csapat. Fegyverzetünk: felső ruha összegyönyvölve — úgy mint katozárknál — lepkefogó, kis ásó, növénytáska stb. költői rendetlenségben ringott rajtuk. Aztán megkezdődött a „Szárak-ételek” bekebelezése (jogi fogalom), ezt követték a tudományos (?) vitatkozások a talált rovarokról, növényekről; majd szó esett az utasokról is, kikkel vé-

Bálintné sz. Zakariás Katinka, és Száva Jakab kovásznai aljárásbíróné sz. Zakariás Irma, siratják. Nyugodjék esendesen.

— **Papválasztás.** Csikszentmártonban a Buzás főesperes nyugalomba vonulásával megürült lelkeszi állásra a napokban volt a választás. Első helyre Rancz János karczfalvi alesperes plebánost, második helyre Várterész Antal segédlelkészt, harmadik helyen Boeskor Ferencz mikóujfalvi plebánost választották meg.

— **Megerősített alapszabályok.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter a „Kézdivásárhely és vidékének gazdasági egyesülete” alapszabályait f. évi 33.316. szám alatt a bemutatási záradékkal ellátta. — A m. kir. belügyminiszterium „Uzoni ev. ref. dalárda” alapszabályait f. évi 33.692. sz. alatt a bemutatási záradékkal ellátta.

— **A testvérgyilkos vége.** Szörnyű bűnt követett el évekkel ezelőtt Pap Dénes, hatolykai 52 éves földmives. Saját édes testvérét meggyilkolta önző anyagi érdekből. E bűnéért a kir. törvényszék 10 évi fegyházra ítélte, melyet pár év előtt le is ült és hazajött. Iszonyu bűnének tudata azonban folytonosan üldözte lelkiismeretét s több ízben megkísérelte az öngyilkosságot; nem rég felakasztotta volt magát, de gazdasszonya észrevette, levágta a kötelet s így visszahozta az életre. Tegnapelőtt azonban mégis sikerült a szerencsétlennek megválni az élettől. Egy őrizetlen pillanatban rovolverrel megöltte magát és szörnyet halt.

— **Tűz volt Alsótörján ápril 26-án (szombaton)** reggel. Csoboth János adószedőnek a csűrét gyújtotta föl gonosz kéz; a csűr a benne levő takarmánnyal együtt elégett.

— **Névváltoztatás.** Sueiu Gábor, vingárdi-illetőségű, Kézdivásárhelyen állomásozó m. k. csendőr címz. örvetelő családi nevének „Szöcs”-re kért átváltoztatása, f. évi 39.852. sz. a. belügyminiszteri rendelettel megengedett. Vajha több polgártársunk is követné a szép példát.

— **A szerelem halottja.** Sáralfalvi Konrád Árpád, kiszolgált katona, ki télen eszmadia volt, nyáron ácsm sterséget folytatott, fülig szerelmes volt Bartos Máriába, Bartos András orszárfalvi jómódú földmives leányába. A leány kezét meg is kérte, a szülők azonban megtagadták tőle, állítólag azért, mert Konrád vagyonatlan volt. E miatti bánatában Konrád Árpád öngyilkos lett. Főbe lőtte magát a szerencsétlen szerelmes, de különben szorgalmas, munkás ember.

— **Elfogott pénzhamisító banda.** Lapunkban jeleztük volt, hogy Kispál Károly színészt Budapestben a rendőrség letartóztatta. Az ügy számai

letlenül találkozunk. Egyszer csak, a mint Szölös határát elhagyjuk, feltűnik a bányadai kopaszszikla.

Hatalmas hurráhs diadalzaj tör ki a száz torokból s figyelni kezd az egész csapat a vezető tanár szavaira, a ki röviden előadja a történeti mulat s megfelelő hangulatra indítja fogékony lelküket. Persze, hogy mi hamarabb látni kívántuk zárandoklatunk helyét! Gyorsított léptekkel haladtunk a Vértések elágazó hegyoldalán s épen déli időre érkezünk oda. Kimelegedett tüdővel és testtel nem engedett bennünket figyelmes tanárunk a hűvös barlangba, csak étkezés után kezdődött az anabasis, bevonulás.

Mivel egyenkint juthattunk be a szűk nyílás miatt, sokáig tartott a kínos procedúra s azok, kikre később került a sor, türelmetlenül kezdve irigyelték szerencsésebb társaik helyzetét. Lehangolva jöttünk vissza a szomorú múlt gyászos helyéről s gyermeki lelkünknek jól esett a viszontlátás szereteteink részéről, — kiket késő estére üdvözölhettünk, — megrakva egy tavaszi nap fáradsálmával és egész életünkre kibató gyászos-emlékivel.

Kedves Olvasó! Ha utad valaha arra visz a dunántúli kies vidékre, el ne mulaszd megnézni, legalább a kupé ablakából ezt a legendai szép helyet! Messziről fogod látni az ősök madarát a Turult, a mint virraszt éjjel-nappal nemzeti bajtársaink édes, magyar véreink porladó hamvai felett.

Szentelj néhány perczet a haza történetének, mert e drága honnak, minden porszeme véráztatta föld, mely a Te bölcsöd és sirod is.

Asbóth Viktor.

Nagyborosnyóig vezetett vissza, itt dolgozott ugyanis egy egész banda, mely már a sepsiszentgyörgyi kir. járásbírósnak börtönében ül. A letartóztatott banda tagjai Kispál Károly színészen kívül Bodor András felső ipariskolát végzett egyén, Bodor Andrásné, Ráduly István mészáros, ifj. Mirtse Elek harangozó.

— **Friss Székely Lapok.** A marosvásárhelyi Székely Lapok című hetilap, mely immár 32 év óta védi a székelység érdekeit, a mai nappal napilappá alakult át. Beléje olvadt az eddigi „Friss Székely Ujság” című napilap, melyet szintén a Székely Lapok adott ki. Üdvözljük fegyvertársunkat.

— **A répáti savanyuvíz értékesítése.**

Kászón-Impér község a tulajdonát képező nagy hirtre vergődött répáti savanyuvízének szállítását közelebből adta bérbe 10 évi időtartamra szóbeli és írásbeli ajánlatok útján. A szóbeli árverés legmagasabb összege, melyet kászónfeltízi András Lajos ígért egy évre 6850 koronát tett, míg az írásbeli zárt ajánlatok közül a balázsfalvi Better Mór 8253 korona volt, mivel a szerződés meg is kötött. Ezután 4 nappal a brassói Adler bank czég korábbi ajánlatát 8500 koronára egészítette ki, mit a képviselő testület el is fogadott. A két ajánlatfeletti döntés a törvényhatóság feladata.

— **Meghívás.** A kézdi-orbai r. k. tanító-egyesület 1902. évi április hó 30-án d. e. 9 órakor Béla-falván gyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Szentmise hallgatás után gyakorlati tanítás, Peitl Emma k. a. által. 2. Elnöki megnyitó. 3. A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 4. Elnöki előterjesztések. 5. A gyakorlati tanítás méltatása. 6. Neveléstani felolvasás, Kosztándi J. tanító ur által. 7. Szavai Fejér Irén k. a. 8. Az egyesület 25 éves jubileumát előkészítő bizottság jelentése eddigi működéséről. 9. Egy állandó bírálbizottság választása. 10. Szavai Kanabé M. tanító ur által. 11. Az őszi közgyűlés tárgysorozatának megállapítása. 12. Indítványok.

KÖZGAZDASÁG.

Értesítés

a Magyar Földhitelintézet székelyföldi kölcsöneiről.

I.

A Magyar Földhitelintézet rendkívüli kölcsönöket engedélyez az összes székelyföldi birtokosokénak a következő külön feltételek alatt:

1. A kölcsönök készpénzen teljes névértéknek megfelelő összegben azaz árfolyam különbözet levonása nélkül fizettetnek ki.

2. A kölcsön után az adós 5 százalékos évi járadékot fizet, félévi utólagos részletekben, a melyből 4 százalékos a kamat, 0.64 százalékos a törlesztés, 0.06 százalékos a tartalékalaphoz való járulék, 0.30 százalékos egy alap képzésére fordítatik, melyből visszatérül az az összeg, a melyet az intézet az árfolyam különbözet pótlására előlegez. Azaz minden 100 korona kölcsön után 4 korona a kamat, 64 fillér a törlesztés, 6 fillér a tartalék alaphoz való járulék és 30 fillér az árfolyam különbözet visszatérítés, összesen 5 korona egész évre. Például: 1000 korona kölcsön után félévénként utólagosan 25 K. fizetendő.

3. Az 5 százalékos évi járadékkal az adós a kölcsönt 50 év alatt minden külön törlesztés nélkül is letörleszti. De az egész kölcsön vagy annak legalább 200 koronás része előbb is bármikor visszafizethető, úgy, hogy az adós annyi idő alatt törlesztheti le kölcsönét, a mennyi idő alatt akarja. Felmondás nem kell. A korábbi visszafizetésért kárpótás (storno) nem fizetendő. Sem a félévi ráták fizetésekor, sem a résztörlesztések vagy végleges letörlesztések alkalmával nyugtából nem kell. A letörlesztett kölcsön rész után további kamat nem fizetendő.

4. A helyszíni becsléseket, a telekkönyvi bekebelezéseket, a terhek kitöröltetését, a szükséges kérvények és okmányok szerkesztését, az intézet kiküldöttjei teljesen díjtalanul végzik úgy, hogy a folyamodókat csak a szabályszerű bélyegkiadások és kincstári illetékek terhelik.

HIRDETÉSEK.

Sz. 326—1902. tklvi.

Arverési hird. kivonat.

A kovásznai kir. járásbíró, mint tklvi. hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Szentiványi Árpád végrehajtónak, Bartók Lajosné végrehajtást szenvedett elleni 1000 K. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbíró) területén levő, Hilib község határára fekvő, a hilibi 117. sz. tklvben foglalt 435. hrsz. ingatlai ra 10 K., a 459. hrsz. ingatlanra 18 K., a 663. " " 94 " a 693. " " 63 " a 700. " " 56 " a 733. " " 62 " a 742. " " 10 " a 900. " " 16 " az 1089., 1090. " " 120 " az 1180. " " 8 " az 1243., 1244., 1245. " " 42 " az 1287. " " 4 " az 1391. " " 7 " az 1463/2. " " 55 " az 1482. " " 26 " az 1672., 1673. " " 28 " a 2014 " " 2 " a 2148. " " 20 " a 2603. " " 6 " a 2643. " " 2 " a 2710/1., 2717/2. " " 6 " a 2738., 2739. " " 12 "

Összesen 667 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi május hó 20-ik napján d. e. 9 órakor Hilib község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. j. bíróság, mint tklvi. hatóság. Kovásznán, 1902. évi február hó 22-én.

Száva Jakab,
kir. albiré.

Szám: 7181/901.

tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szentgyörgyi Eszter végrehajtónak Sándor Ilonavégrehajtást szenvedett elleni 340 K. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, Léczfalva község határára fekvő, az léczfalvi 704. sz. tklvben foglalt A + 1160., 2076., 2098., 2174., 2532., 2934., 3006., 3807., 3889/1. régi hrsz. ingatlanok helyett, a tagosítás folytán kiadott Sándor Ilona nevére álló 506. mért. és 595. ujhrsz. ingatlanra 19.43 K. továbbá a 702. sz. tklvben A + 903., 928., 1415. 1441., 1825., 1894., 2363., 2722., 2823., 3207., 3531/1., 3532/2., 4270., 4922/1. hrsz. helyett a tagosítás folytán kiadott Sándor Kálmán és Sándor Ilona nevére álló 506 mértéki és 596/1. ujh.

hrsz. ingatlanból a Sándor Ilona illetőségére 518 K. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi június hó 3-ik napján d. e. 9 órakor Léczfalva község-házánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi december hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §. kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kézdivásárhely, 1902. évi november hó 14-ik napján.

Sz. 192—1902. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1901. év V. 872. számú végzése következtében Zayzon Lázár ügyvéd által képviselt Kerekes András javára karatnai Könczei Gáspár s társa ellen, 180 K. s jár. erejéig 1902. évi jan. hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 726 koronára becsült következő ingóságok u. m.: Könczei Gáspárnál, tehénborjú, 2 öl tüzi fa, házi butorok Ada Gergelynél, 2 ló 1 tehén nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1901. V. 872. számú végzése folytán 180 kor. tőkekövetelés, ennek 1901. évi július hó 15. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 63 K. 26 f. bíróság már megállapított költségei Karatna község-házánál leendő eszközösésre 1902. évi május hó 3. napjának d. u. 2 órája kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárán alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltaták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kézdivásárhelyen, 1902. évi április hó 18. napján.

Kakutsi Ádám,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 389.—1902. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1902. évi V. 23. számú végzése következtében Zayzon Lázár ügyvéd által képviselt kézdivásárhelyi takarékpénztár javára alesernátoni Jancsó Józsefné s trsai ellen 1630 K. s jár. erejéig 1902. évi jan. hó 10 én foganatosított biztosítási végrehajtás alkalmával lefoglalt és

4510 K. becsült következő ingóságok u. m.: Cseh Zsigmondnál, lovak, 2 bival, 740 kor., Cseh Vineznél, ökrök, lovak, szekerek, 1190 kor., Molnár Lajosné, széna, bivalok, esikók, 2580 kor. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1902-ik évi V. 23. számú végzése folytán 1630 korona tőkekövetelés, ennek 1901. évi nov. hó 15. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 66 K. 84 f. bíróság már megállapított költségei Alesernáton község-házánál leendő eszközösésre 1902. évi május hó 6-ik napjának dél előtti 9 órája kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárán alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltaták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt K. Vásárhely, 1902. évi apr. hó 19. napján.

Kakutsi Ádám,
kir. bírósági végrehajtó.

171—1902. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdi-

vásárhelyi kir. járásbíró 1902. évi V. 855. számú végzése következtében Zayzon Lázár ügyvéd által képviselt kézdivásárhelyi tak. pénztár javára lemhenyi Tuzson József s társa ellen 215 K. s jár. erejéig 1902. évi január hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 780 K. becsült következő ingóságok u. m.: Tuzson Józsefnél, 2 ökr 400 K., Bálint Gyulánál lovak, széna, 380 K. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1902-ik évi V. 855. számú végzése folytán 215 K. tőkekövetelés, ennek 1901. évi január hó 16. napjától járó 6% kamatai 1/3% váltó díj és eddig összesen 76 K. 49 fil. bíróság már megállapított költségei Lemheny község-házánál leendő eszközösésre 1902. évi május hó 1-ső napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárán alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltaták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt K.-vásárhely, 1902. évi április hó 10. napján.

Kakutsi Ádám,
kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetés.

Alulírott műasztalos, ki Budapesten három, Bécsben két, Párisban három, Londonban csaknem egy évet első rendű üzletekben, mint asztalos, rajzos és művezető, továbbá Párisban egy iskolai évet académián „az école nationale des Arts Decoratifs”-ba töltött, ki az 1900-iki Párisi világkiállításán, később 1901-ben a Glasgowi (Skócia) nemzetközi kiállításokon a bécsi J. W. Müller cs. és kir. első műasztalos és nagy gyáros üzletét képviselte, tanulmányozta Németország és Schweicz nagy részén kívül (Franciaországban) Lyon, Marseilles, Bordeaux, Orleans városok (Angolországban) Linbourg Liverpool, Manchester városok asztalos iparát — értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a marosvásárhelyi ker. és iparkamara ajánlatára ifj. Czibalmos Ferencz korán elhunyt tekintélyes **műasztalos üzletét, felszerelését Kézdi-Vásárhelyen átvette.**

E tekintélyes üzlet hírnevének fentartása, minél szélesebb keretben való biztosítása, valamint Kézdivásárhelyi műasztalos iparának fejlesztése, terjesztése lévén földadatom; kérem az ifj. Czibalmos Ferencz üzlete volt barátait, megrendelőit, legyenek bizalommal annak utódjához is.

Ki elvállal iskolai, templomi berendezéseket, műbutorokat minden stílusban, az épület asztalosok körében tartozó mindenféle jellegű munkákat, csiga és diszlepesőket, plafonok és falburkolatokat, Portale készítéseit, bolt vendéglők berendezéseit: kívánatra pontos tervekkel és költségvetéssel szolgál.

Kiváló tisztelettel:
(84. 1—5.)

Íróthfalusi Károly,
műasztalos.

Ifj. Czibalmos Ferencz utóda.

(Első rendű segédek és jó családból fiúk, tanoncoknak felvételnek.)